

Čís. 4043.

S hlediska zločinu vzdálené spoluviny na vraždě prosté podle § 137 tr. zák. je lhostejno, zda byl přímý pachatel vraždy zjištěn či nikoli.

»Příbuzenstvím« podle druhé věty § 137 tr. zák. jest rozuměti pokrevnosti; příbuznými ve smyslu tohoto ustanovení zákona jsou kromě příbuzných původu manželského i příbuzní původu nemanželského.

Předpoklady eventuální otázky na zločin vzdálené spoluviny na vraždě prosté podle § 137 tr. zák. k hlavní otázce na zločin vraždy prosté podle §§ 134, 135 čís. 4 tr. zák.

S hlediska přestupku podle druhé věty § 339 tr. zák. je lhostejno, zda zemřelo novorozené dítě po porodu smrtí přirozenou, či zda byla jeho smrt způsobena cizím zaviněním (vraždou).

Pokud nejde o porušení předpisu § 320 tr. ř. a o zmatek čís. 6 § 344 tr. ř., nebyla-li dána k hlavní otázce na zločin vraždy prosté podle §§ 134, 135 čís. 4 tr. zák. eventuální otázka na zločin spoluviny (podílnictví) na vyhnání vlastního plodu podle §§ 5, 144 tr. zák., nebo eventuální otázka na přečin proti bezpečnosti života podle § 335 tr. zák.

Předpis § 320 tr. ř. (odst. první) stanoví předpoklady, za nichž sborový soud porotní musí dáti eventuální otázku, nevylučuje však právo soudu dáti onu otázku i bez těchto předpokladů, není-li dotyčná eventualita podle výsledků hlavního přelíčení přímo vyloučena.

Pro řešení otázky, směl-li porotní soud eventuální otázku dáti či nikoliv, rozhoduje jen stav věci v době, kdy byla otázka dána, nikoliv stav věci zjištěný výrokem porotců.

I kdyby byla hlavní otázka dána porušením předpisu § 318 tr. ř., nelze tuto okolnost uplatňovati jako zmatek, byla-li otázka ta zodpověděna záporně (§ 344 předposl. odst. tr. ř.).

Ustanovení § 322 tr. ř. nečiní přípustnost otázek na okolnosti přitěžující nebo polehčující, zakládající po zákonu změnu trestní sazby nebo druhu trestu, závislou na tom, že byly při hlavním přelíčení tvrzeny skutečnosti nasvědčující tomu, že tu jde o takovou okolnost přitěžující nebo polehčující.

Vada nejasnosti výroku porotců podle § 344 čís. 9 tr. ř.

(Rozh. ze dne 17. ledna 1931, Zm II 385/30.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku krajského jako porotního soudu v Brně ze dne 9. září 1930, pokud jím byli stěžovatelé uznáni vinnými zločinem vzdáleného účastenství na dokonané vraždě prosté podle § 137 tr. zák.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost obžalovaného Františka Ch-y napadá rozsudek porotního soudu ve výroku, jímž byl tento obžalovaný uznán vinným zločinem vzdáleného účastenství (správně vzdálené spoluviny) na vraždě prosté podle § 137 tr. zák., a ve výroku o trestu tomuto obžalovanému

uloženém a uplatňuje číselně důvody zmatečnosti podle § 344 čis. 5, 6, 9, 10 a 11 tr. ř., leč neprávem. Zmatek podle § 344 čis. 5 tr. ř. shledává v tom, že sborový soud porotní zamítl při hlavním přelíčení návrh obhájce tohoto obžalovaného, »by byla porotcům dána eventuální otázka na zločin podle § 144 tr. zák., a to otázka, zda je obžalovaný Ch. vinen, že podnikl jednání směřující k tomu, by u Josefy S-ové přivodil takový porod, by plod z jejího života vyhnal a by dítě přišlo na svět mrtvé«. Uplatňování zmatku podle § 344 čis. 5 tr. ř. v tomto směru je pochybené. Stížnost vytýká svými vývody stejně jako předcházejícími jim vývody věnovanými zmatku podle § 344, čis. 6 tr. ř. v tomto směru sborovému soudu porotnímu porušení předpisu § 320 tr. ř., jež jest ohroženo zvláštní pohrůzkou zmatečnosti podle § 344 čis. 6 tr. ř. Porušení předpisu chráněného zvláštní pohrůzkou zmatečnosti nelze však uplatňovati i se všeobecného hlediska § 344 čis. 5 tr. ř. Výtka, že rozsudek je v tomto směru stížen zmatkem podle § 344 čis. 6 tr. ř., není odůvodněna. O porušení předpisu podle § 320 tr. ř. zakládající tento zmatek šlo by jen, kdyby při hlavním přelíčení byly po rozumu § 320 tr. ř. »tvrzeny« (výslovně uplatňovány neb alespoň pozitivními výsledky hlavního přelíčení napovězeny) skutečnosti, podle nichž by, kdyby byly pravdivé, čin obžalovanému Ch-ovi obžalobou za zločin vraždy prosté podle §§ 134, 135, čis. 4 tr. zák. za vinu kladený spadal jen pod ustanovení §§ 5, 144 tr. zák. Tato ustanovení zákona měl asi obhájce obžalovaného Ch-y na mysli, čině onen návrh, a tato ustanovení zákona má zřejmě na mysli i zmateční stížnost; neboť muž může se dopustiti jen spoluviny nebo podílnictví na zločinu podle § 144 tr. zák., jehož přímou pachatelkou je vždy jen žena, o jejíž plod jde. Předpoklad porušení předpisu § 320 tr. ř. byl by tudíž však jen, kdyby byly při hlavním přelíčení v onom smyslu tvrzeny skutečnosti nasvědčující tomu, že dítě Josefy S-ové po porodu již nežilo. Jakmile přišlo na svět dítě živé, nebylo již způsobilým předmětem zločinu podle § 144 tr. zák. Takové skutečnosti nebyly však při hlavním přelíčení po rozumu § 320 tr. ř. vůbec tvrzeny. Znalci lékaři podali v tomto směru posudek v ten rozum, že dítě, o něž tu jde, přišlo na svět živé, že bylo donošené a mimoděložního života úplně schopné. Porodu byli podle výsledků hlavního přelíčení přítomni jen obžalovaní. Z těch obžalovaná Josefa S-ová tvrdila při hlavním přelíčení, že byla při porodu bolestí bez sebe, a že dítě po porodu vůbec neviděla, a nevyjádřila se v důsledku toho na základě vlastního pozorování o tom, zda přišlo dítě na svět živé či mrtvé. Ani obžalovaný Ch. netvrdil při hlavním přelíčení, že dítě přišlo na svět mrtvé. Udal sice při hlavním přelíčení, že pokládal dítě, jež spoluobžalovaný Hubert S. po porodu v rukou držel, za mrtvé, připustil však, že před vyšetřujícím soudcem doznal, že dítě po porodu zaplakalo, tedy že po porodu žilo. Obžalovaný Hubert S. udal při hlavním přelíčení, že dítě po porodu zaplakalo, tedy že přišlo na svět živé. Ani jinak nevyšlo při hlavním přelíčení nic na jevo, co by poukazovalo k tomu, že šlo o plod nedonošený, jehož odumření bylo následkem jeho vyhnání ze života, nebo že dítě přišlo na svět mrtvé. Zamítl-li sborový soud porotní za tohoto stavu věci onen návrh a nedal-li porotcům ohledně obžalovaného Ch-y eventuální otázku na zločin spoluviny nebo podílnictví na

vyhnání vlastního plodu podle §§ 5, 144 tr. zák., neporušil tím předpis § 320 tr. ř. a nezatížil rozsudek v tomto směru zmatkem podle § 344 čís. 6 tr. ř.

Další zmatečnost podle § 344 čís. 6 tr. ř. spatřuje stížnost v tom, že sborový soud porotní porušil předpis § 320 tr. ř. i, nedav porotcům ohledně obžalovaného Ch-y eventuální otázku na přečin proti bezpečnosti života podle § 335 tr. zák. Ani tu nelze stížnosti přiznati důvodnost. Stížnost tvrdí v tomto směru především, že se obžalovaný Ch. hájil způsobem poukazujícím k tomu, že se dopustil na dítěti Josefy S-ové onoho přečinu. Toto tvrzení stížnosti neodpovídá skutečnosti. Z údajů obžalovaného Ch-y při hlavním přelíčení bylo sice patrné, že nechal novorozené dítě Josefy S-ové dne 8. ledna 1930 po delší dobu ležeti v pokoji na zemi, kam je spoluobžalovaný Hubert S. položil, avšak obžalovaný Ch. netvrdil, že smrt dítěte nastala následkem toho, že dítě bylo jím bez potřebné pomoci ponecháno v pokoji. Ani jinak neudal obžalovaný Ch. při hlavním líčení nic, co by nasvědčovalo tomu, že tento obžalovaný přivodil smrt dítěte S-ové tím, že se dopustil činu neb opomenutí povahy v § 335 tr. zák. předpokládané. Zmateční stížnost jest toho názoru, že se podávalo i z obhajoby spoluobžalovaného S-iho jakož i z posudku znalců lékařů Dr. R-a a Dr. H-e, který byl při hlavním přelíčení přečten, a z posudku znalců lékařů Dr. K-a a Dr. B-a při hlavním přelíčení slyšených, že tu byly skutečnosti poukazující k tomu, že smrt dítěte S-ové byla přivoděna nedbalostí obžalovaného Ch-y, takže jest se obírat i s obhajobou obžalovaného S-iho a s oněmi posudky. Obžalovaný S. doznal při hlavním přelíčení, že pomáhal Josefě S-ové při porodu tím způsobem, že vytahoval dítě z jejích rodidel, udal však výslovně, že při tom držel dítě za ústa a za bradu, nikoli za hlavu — podle posudku znalců lékařů nastala smrt dítěte zlomeninami lebky (zlomeninami obou kostí temenních), — a že mu při tom nijak neublížil. Dále tvrdil obžalovaný S. sice při hlavním přelíčení, že mu dítě, když je po porodu balil do vlnáčku, z rukou vypadlo, udal však výslovně, že mu nepadlo na zem, nýbrž že je zavčas zachytil, a netvrdil, že mu při tom ublížil. Při hlavním přelíčení vyšlo ovšem dále na jevo, že obžalovaný S. v přípravném vyšetřování tvrdil, že položil dítě jím do vlnáčku zabalené mezi nohy Josefy S-ové, která ležela v kuchyni v posteli, a že k tomu dodal, že je možno, že S-ová pak nějak nohou pohnula a při tom dítě zasáhla, avšak obžalovaný S. netvrdil při hlavním přelíčení, že dítěti bylo S-ovou kopnutím neb jinak ublíženo. Posléze doznal sice obžalovaný S. při hlavním přelíčení, že zanesl pak dítě do vlnáčku zabalené z kuchyně do Ch-ova pokoje, a položiv je tam na zem, nechal je tam ležeti, ale netvrdil, že smrt dítěte byla přivoděna tím, že dítě bylo ponecháno bez potřebné pomoci v pokoji. Že tyto údaje obžalovaného S-iho, které tu má stížnost zřejmě na mysli, nepoukazovaly k tomu, že obžalovaný Ch. přivodil svou neopatrností smrt dítěte S-ové, plyne již z toho, že se tyto údaje, jež (mimoходом řečeno) nenasvědčovaly ani tomu, že se obžalovaný S. dopustil na dítěti S-ové přečinu podle § 335 tr. zák., týkaly výhradně činů pokud se týče opomenutí obžalovaného S-iho, nikoli tedy činu neb opomenutí obžalovaného Ch-y. Podobně má se věc, pokud jde o údaje posudku znalců

lékařů Dr. R-a a Dr. H-a. Odpověděli-li tito znalci na zvláštní otázky, že není vyloučeno, že zlomeniny lebečních kostí v pitevním protokole uvedené mohly nastati již při vytahování dítěte z rodidel matky obžalovaným S-im neopatrným a násilným uchopením dítěte za hlavu, že je dále možno, že dítě spadlo obžalovanému S-imu z rukou na zem, že je i možno, že obžalovaný S. zachytil dítě z rukou vypadnuvší nějak nešikovně rukama, a že zlomeniny lebky dítěte mohly nastati i jiným způsobem, než udeřením tupým a tvrdým předmětem, nanejvýš že mohly nastati i pádem, a to obě jedním pádem, netvrdili tím, že tyto skutečnosti, o nichž byli slyšeni, skutečně nastaly, nýbrž připustili jen, že tyto skutečnosti mohly nastati. Řečené údaje znalců nenaznačovaly za tohoto stavu věci ani, že obžalovaný S. přivodil svou neopatrností smrt dítěte S-ové; tím méně mohly poukazovati k tomu, že se obžalovaný Ch. dopustil na dítěti S-ové přečinu podle § 335 tr. zák. Tvrdí-li posléze stížnost, že i znalci lékaři Dr. K. a Dr. B. připustili, že smrtelné zranění novorozeného dítěte může nastati již při samém porodu, přehlíží, že tento údaj znalců nenavědčuje tomu, že obžalovaný Ch. přivodil svou neopatrností smrt dítěte. Ostatně tito znalci při hlavním přelíčení výslovně prohlásili, že v souzeném případě ono smrtelné zranění dítěte nemohlo nastati již při porodu, a odůvodnili svůj posudek v tomto směru. Podle toho nebyly při hlavním přelíčení po rozumu § 320 tr. ř. tvrzeny skutečnosti, podle nichž by, kdyby byly pravdivé, tvořil skutek obžalovanému Ch-ovi jako zločin vraždy prosté podle §§ 134, 135 čís. 4 tr. zák. za vinu kladený jen přečin podle bezpečnosti života podle § 335 tr. zák. Nedal-li proto sborový soud porotní za tohoto stavu věci porotcům ohledně obžalovaného Ch-y eventuální otázku na tento přečin, neporušil tím předpis § 320 tr. ř., tak že tu není v tomto směru stížností uplatňovaný zmatek podle § 344 čís. 6 tr. ř.

S hlediska důvodu zmatečnosti podle § 344 čís. 9 tr. ř. vytýká stížnost výroku porotců vady nejasnosti, neúplnosti a vnitřního rozporu, jež shledává a) v tom, že podle výroku porotců nebyla vražda na dítěti Josefy S-ové, t. j. vražda, již předpokládají eventuální otázky na zločin vzdálené spoluviny na vraždě podle § 137 tr. zák., jež byly porotcům ohledně obžalovaných Ch-y a S-iho dány, ani těmito obžalovanými ani obžalovanou Josefou S-ovou spáchána, takže přímý pachatel vraždy není zjištěn, b) v tom, že porotci odpověděli na ony eventuální otázky, týkající se obžalovaných Ch-y a S-iho kladně, ač přece podle výroku porotců nebyl žádný z obžalovaných přímým pachatelem vraždy, takže prý tu podle toho vůbec přímého pachatele vraždy nebylo, c) v tom, že porotci zjistili kladným zodpověděním oněch obžalovaných Ch-y a S-iho se týkajících eventuálních otázek na zločin vzdálené spoluviny na vraždě podle § 137 tr. zák., že na dítěti Josefy S-ové byla spáchána vražda, ač kladným zodpověděním eventuální otázky na přestupek podle § 339 tr. zák., jež jim byla dána ohledně obžalované Josefy S-ové, vysloviti, že dítě Josefy S-ové zemřelo smrtí přirozenou. Výtce neúplnosti výroku porotců se nedostává ve vývodech stížnosti vůbec provedení odpovídajícího zákona, ana stížnost nedokazuje a ani netvrdí, že porotci neodpověděli na všechny otázky, jež jim bylo zodpověděti, nebo

že zodpověděli některou otázku jen částečně. Výtky pod a) a b) lze podle řečeného zkoumati jen s hlediska vady nejasnosti výroku porotců. Ze záporné odpovědi porotců na hlavní otázky na zločin vraždy prosté podle §§ 134, 135 čís. 4 tr. zák., spáchaný na dítěti Josefy S-ové, jež byly porotcům dány ohledně obžalovaných Ch-y a S-iho, lze ve spojení s kladnou odpovědí porotců na eventuální otázky, týkající se týchž obžalovaných a znějící na vzdálenou spoluvinu na této vraždě podle § 137 tr. zák., dovozovati, že porotci vyloučili, že tito dva obžalovaní byli přímými pachateli vraždy. Nelze však souhlasiti s názorem zmateční stížnosti, že porotci, přisvědčivše k eventuální otázce na přestupek podle § 339 tr. zák., jež jim byla dána ohledně obžalované Josefy S-ové, vyslovili, že vražda nebyla ani touto obžalobou spáchána. Kladnou odpovědí na tuto eventuální otázku zjistiti porotci trestný skutek obžalované Josefy S-ové, jenž nemá s vraždou na dítěti nic společného. O tom, zda se obžalovaná dopustila vraždy tu v úvahu přicházející, se porotci vůbec nevyjádřili a ani vyjádřiti nemohli, ana jim nebyla ohledně této obžalované vůbec dána otázka na tuto vraždu. Jisto jest, že přímý pachatel vraždy prosté, spáchané na dítěti obžalované Josefy S-ové, není výrokem porotců zjištěn. Tato skutečnost nečiní však výrok porotců nejasným, ano tu nejde o žádný z oněch předpokladů nejasnosti výroku porotců po rozumu § 344 čís. 9 tr. ř. Odpověděli-li porotci záporně na hlavní otázky na zločin vraždy prosté podle §§ 134, 135 čís. 4 tr. zák., spáchaný na dítěti Josefy S-ové, jež jim byly ohledně obžalovaných Ch-y a S-iho dány, a kladně na eventuální otázky týkající se týchž obžalovaných a znějící na zločin vzdálené spoluviny na této vraždě podle § 137 tr. zák., vyslovili tím zřetelně, že se tito obžalovaní dopustili vzdálené spoluviny na vraždě prosté, spáchané nezjištěným pachatelem na onom dítěti. Tvrzení stížnosti, že podle výroku porotců nebyl tu vůbec přímý pachatel této vraždy, nemá ve výroku porotců opory. Z toho plyne, že výrok porotců není ani v tomto směru nejasným podle § 344 čís. 9 tr. ř.

Výtkou pod a) uplatňuje stížnost ve skutečnosti jen vnitřní rozpor výroku porotců. I tu jde o výtku bezdůvodnou. Je sice pravda, že kladnou odpovědí porotců na otázky eventuální na zločin vzdálené spoluviny na vraždě prosté podle § 137 tr. zák. je zjištěno, že byla na dítěti Josefy S-ové spáchána vražda prostá, není však pravda, že kladnou odpovědí porotců na eventuální otázku na přestupek podle § 339 tr. zák., jež byla porotcům dána ohledně obžalované Josefy S-ové, je zjištěno, že dítě zemřelo smrtí přirozenou (že nebylo zavražděno); neboť v posléz uvedené otázce, k níž porotci přisvědčili, není vůbec zmínka o přirozené smrti dítěte. Právní názor stížností v tomto směru vyslovený, že ustanovení 2. věty § 339 tr. zák. má (předpokládá-li, že novorozené dítě ve 24. hodinách po porodu zemřelo) na myslí jen případ, v němž novorozené dítě zemřelo smrtí přirozenou, je mylný; toto ustanovení nečiní rozdíl mezi tímto případem a případem, v němž byla smrt dítěte přivoděna cizím zaviněním; i z jeho účelu, by bylo čeleno zatajení trestného činu smrt novorozeného dítěte přivodivšího, je nepochybně, že je shlediska přestupku podle druhé věty § 339 tr. zák. lhostejno, zda zemřelo

novorozené dítě po porodu smrtí přirozenou, či zda byla jeho smrt způsobena cizím zaviněním, na příklad vraždou. Podle toho není výrok porotců v tomto směru stížen vnitřním rozporem. Dovolávajíc se číselně důvodu zmatečnosti podle § 344 čís. 10 a 11 tr. ř. namítá stížnost, že sborový soud porotní »odsoudil obžalovaného Ch-u omylem ve smyslu § 137, odst. 2 tr. zák.«. Toto ustanovení zákona má prý, mluvíc o příbuzných v pokolení vzestupném nebo sestupném některé osoby, jež (při vražedném skutku) spolupůsobila, na myslí jen příbuzenství manželské, nikoli příbuzenství jinak zprostředkované. V souzeném případě nešlo prý však o příbuzenství manželské. Těmito vývody uplatňuje stížnost ve skutečnosti jen důvod zmatečnosti podle § 344 čís. 12 tr. ř.; neboť zmatečnost vytýkaná jí rozsudku záleží podle těchto vývodů jen v tom, že sborový soud porotní vyměřil obžalovanému Ch-ovi trest podle vyšší trestní sazby druhé věty § 137 tr. zák., ač tu z důvodu stížnosti tvrzeného nebylo zákonného předpokladu pro použití této trestní sazby, jež se zakládá na přitěžujících okolnostech v zákoně jmenovitě uvedených. Stížnosti nelze ani v tomto směru přiznati důvodnost. Kladnými odpověďmi porotců na eventuální otázku na zločin vzdálené spoluviny na vraždě podle § 137 tr. zák., spáchaný obžalovaným Ch-ou, a na 1. dodatkovou otázku k ní připojenou je zjištěno, že byl vražedný skutek spáchán na nemanželském příbuzném obžalovaného Ch-y v pokolení sestupném. Vyměřil-li sborový soud porotní vzhledem k tomu obžalovanému trest podle trestní sazby druhé věty § 137 tr. zák., nelze mu důvodně vytýkati porušení ani nesprávné použití zákona, ano jest »příbuzenstvím« podle druhé věty § 137 tr. zák. rozuměti pokrevnosti, takže »příbuznými« ve smyslu tohoto ustanovení zákona jsou kromě příbuzných původu manželského i příbuzní původu nemanželského (rozh. č. 1808, 1559 víd. sb.). Bylo tudíž zmateční stížnost zavrhnouti jako dílem neodůvodněnou, dílem po zákonu neprovedenou.

Zmateční stížnost obžalovaného Huberta S-iho napadá rozsudek porotního soudu ve výroku, jímž byl tento obžalovaný uznán vinným zločinem vzdáleného účastenství (správně vzdálené spoluviny) na zločinu vraždy prosté podle § 137 tr. zák., a ve výroku o trestu tomuto obžalovanému uloženém, a dovolává se číselně důvodů zmatečnosti podle § 344 čís. 6, 10 a 12 tr. ř. Zmatek § 344 čís. 6 tr. ř. shledává stížnost v porušení předpisů §§ 318, 320, 322 a 323 tr. ř. sborovým soudem porotním. Porušení předpisu § 318 tr. ř. spatřuje v tom, že skutek obžalovanému S-imu za vinu kladený nebyl v otázce »substancován a individualisován« v tom směru, zda tento obžalovaný měl skutečně úmysl dítě Josefu S-ové usmrtiti, ve kterém okamžiku měl tento úmysl a zda neupustil od tohoto úmyslu v okamžiku, když dítě začalo křičeti (plakati). Stížnost neoznačuje blíže otázku, kterou tu má na mysli. Poněvadž však vytýká sborovému soudu porotnímu v tomto směru porušení předpisu § 318 tr. ř., jenž se vztahuje k otázce hlavní, jest míti za to, že se její vývody týkají otázky hlavní, jež byla porotcům dána ohledně tohoto obžalovaného, t. j. otázky na zločin vraždy prosté podle §§ 134, 135 čís. 4 tr. zák., spáchaný na onom dítěti. Odpovídala-li tato otázka

předpisu § 318 tr. ř. či nikoli, netřeba vůbec zkoumat. Stížnost nemohla by v tomto směru uplatňovati zmatek podle § 344 čís. 6 tr. ř. ani, kdyby bylo jisto, že šlo o porušení předpisu § 318 tr. ř.; neboť tato otázka byla porotci zodpověděna záporně, takže je nepochybně patrné, že případná formální vada v tomto směru nemohla na rozhodnutí působiti způsobem, obžalovanému S-imu nepříznivým (předposlední odstavec § 344 tr. ř.). Má-li však stížnost ve skutečnosti na mysli eventuální otázku na zločin vzdálené spoluviny na vraždě prosté podle § 137 tr. zák., jež byla porotcům ohledně tohoto obžalovaného dána, jest jí připomenouti, že tato otázka předpokládá, že obžalovaný S. jednal ve zlém úmyslu, jehož je k tomuto zločinu třeba, po porodu dítěte. Bližšího označení doby, v níž obžalovaný jednal v tomto zlém úmyslu, nebylo třeba a dotazování se porotců, zda obžalovaný upustil v určitém okamžiku od zlého úmyslu, nemá v otázce týkající se viny obžalovaného vůbec místa; neboť otázka týkající se viny obžalovaného zní v ten smysl, zda jest obžalovaný vinen, že se dopustil skutku v otázce uvedeného, nikoli tedy v ten smysl, zda obžalovaný není z určitého důvodu (na příklad proto, že upustil od zlého úmyslu) vinen trestným činem v otázce uvedeném (§ 318, 320 tr. ř.).

Porušení předpisu § 320 tr. ř. shledává stížnost v tom že sborový soud porotní dal porotcům ohledně obžalovaného S-iho posléze zmíněnou otázku eventuální. Tato otázka neměla prý býti porotcům dána, ana prý průvodním řízením nebyla u hlavního pachatele (pachatele vraždy prosté na dítěti Josefy S-ové) zjištěna objektivní skutková podstata trestného činu. Hlavní pachatel nebyl prý průvodním řízením zjištěn, takže prý zůstala nezjištěna i skutková podstata jeho trestného činu. Ohledně obžalované Josefy S-ové nebyla prý porotcům vůbec dána otázka na zločin vraždy prosté podle §§ 134, 135 čís. 4 tr. zák., spáchaný na dítěti; a hlavní otázky, na tento zločin, jež byly dány porotcům ohledně ostatních dvou obžalovaných, ohledně obžalovaných Ch-y a S-iho, byly prý porotci zodpověděny záporně. Výtka není odůvodněna. Předpis § 320 (odst. 1) tr. ř. stanoví předpoklady, za nichž sborový soud porotní musí dáti eventuální otázku, nevylučuje však právo soudu, dáti eventuální otázku, třebaže tu nebyly tyto předpoklady, alespoň tehda, není-li dotyčná eventualita podle výsledků hlavního přelíčení přímo vyloučena. Podle toho bylo by lze pokládati eventuální otázku tu v úvahu přicházející za nepřipustnou jen, kdyby eventualita, tvořící předmět této otázky, byla podle výsledků hlavního přelíčení naprosto vyloučena. Stížnost však nedokazuje a ani netvrdí, že tu byl tento předpoklad, nýbrž snaží se, pokud se dovolává výsledků průvodního řízení, jen dokázati, že přímý pachatel vraždy prosté na dítěti Josefy S-ové nebyl zjištěn a že v důsledku toho nebyla zjištěna u hlavního pachatele ani skutková podstata zločinu vraždy prosté podle §§ 134, 135 čís. 4 tr. zák. Skutečnost, že podle výsledků průvodního řízení nebylo lze spolehlivě posouditi, kdo spáchal vraždu na dítěti, nevylučovala, že na tomto dítěti byla spáchána vražda a že se obžalovaný S. dopustil vzdálené spoluviny na této vraždě, takže není pochyby, že sborový soud porotní byl oprávněn dáti

porotcům ohledně obžalovaného S-iho, jemuž obžaloba kladla za vinu zločin vraždy prosté podle §§ 134, 135 čís. 4 tr. zák., eventuální otázku na zločin vzdálené spoluviny na této vraždě podle § 137 tr. zák. Pokud stížnost opírá tvrzení, že eventuální otázka nesměla být porotcům dána, o skutkový stav teprve výrokem porotců zjištěný, netřeba se jejími vývody v tomto směru vůbec obírat; neboť pro řešení otázky, zda směl sborový soud porotní onu eventuální otázku porotcům dáti či nikoliv, je rozhodným jen stav věci, jenž tu byl v době, kdy byla otázka dána, nikoli stav věci zjištěný výrokem porotců. K dalším vývodům stížnosti, vztahujícím se k této eventuální otázce, stačí uvést, že s hlediska zločinu vzdálené spoluviny na vraždě prosté podle § 137 tr. zák., na nějž otázka zněla, je lhostejno, zda vražda tu v úvahu přicházející byla spáchána obžalovaným Ch-ou či jinou osobou, jež nebyla totožná s obžalovaným S-im, takže na tom nesejde, že v otázce není obžalovaný Ch. označen jako přímý pachatel vraždy.

Dále namítá stížnost, že sborový soud porotní nebyl oprávněn dáti porotcům k eventuální otázce dodatkovou otázku, již porotci byli dotazováni po tom, zda byl vražedný skutek spáchán na příbuzném obžalovaného Ch-y v pokolení sestupném a zda byl tento svazek obžalovanému S-imu znám, neboť tento obžalovaný nemohl prý určitě vědět, ba ani předpokládati že dítě, o němž šlo, bylo nemanželským dítětem obžalovaného Ch-y. Porušení předpisu podle § 322 tr. ř. nepřichází tu vůbec v úvahu. Ustanovení to nečiní přípustnost otázek na okolnosti přitěžující nebo polehčující, zakládající po zákonu změnu trestní sazby nebo druhu trestu, závislou na tom, že byly při hlavním přelíčení tvrzeny skutečnosti nasvědčující tomu, že jde o takovou okolnost přitěžující nebo polehčující. Ostatně poukazovaly údaje obžalovaným S-im samým při hlavním přelíčení učiněné k tomu, že mohl vědět, že dítě Josefy S-ové je nemanželským dítětem obžalovaného Ch-y. Z údajů obžalovaného S-iho vycházelo totiž na jevo, že znal obžalovaného Ch-u a obžalovanou S-ovou, že věděl, že žijí ve společné domácnosti, že věděl, že obžalovaná S-ová je těhotná, a že se dověděl od obžalovaného Ch-y, že by Ch. byl rád, kdyby S. S-ové plod vyhnal, protože on (Ch.) a S-ová nechtějí mít děti. Tyto skutečnosti mohly obžalovanému S-imu zprostředkovati vědomost o tom, že dítě S-ové bylo nemanželským dítětem obžalovaného Ch-y. Předpis § 323 tr. ř. byl podle názoru zmateční stížnosti porušen tím, že ona dodatková otázka nebyla dána tak, by bylo lze na ni odpovědětí »ano« nebo »ne«. Že nebylo lze zodpovědětí tuto otázku tímto způsobem, dovozuje stížnost z toho, že do ní byly shrnuty dvě různé skutečnosti, ani byli porotci touto otázkou dotazováni jednak po tom, zda byl vražedný skutek spáchán na příbuzném obžalovaného Ch-y v pokolení sestupném, jednak po tom, zda byl tento svazek obžalovanému S-imu známý. I tu jde o výtku bezdůvodnou. Otázka odpovídala ve skutečnosti předpisu první věty § 323 tr. ř.; neboť zněla tak, že bylo v případě zjištění obou skutečností do ní shrnutých k ní prostě přisvědčiti, v případě vyloučení i jen jedné z těchto skutečností odpovědětí na otázku záporně. Důvod zmatečnosti podle § 344 čís. 10 a to

čís. 10 a) tr. ř. shledává stížnost zřejmě v tom, že byl obžalovaný S. najadený rozsudkem uznán vinným zločinem vzdálené spoluviny na vraždě prosté podle § 137 tr. zák., spáchané na dítěti Josefy S-ové, ač nebylo výrokem porotců zjištěno, že přímým pachatelem této vraždy byl obžalovaný Ch. Než skutečnost, že nebylo výrokem porotců zjištěno, že vražda byla spáchána obžalovaným Ch-ou, je pro posouzení, zda se obžalovaný S. dopustil podle výroku porotců zločinu podle § 137 tr. zák., nerozhodná; neboť s hlediska zločinu, jímž byl obžalovaný S. uznán vinným, je lhostejno, kdo byl přímým pachatelem vraždy a zda byl přímý pachatel vraždy zjištěn, či nikoli. Číselně uplatňovaný zmatek podle § 344 čís. 12 tr. ř. spatřuje stížnost zřejmě v tom, že byl obžalovanému S-imu vyměřen trest podle trestní sazby druhé věty § 137 tr. zák., ač tento obžalovaný nemohl vědět, že dítě, na němž byl vražedný skutek spáchán, je příbuzným obžalovaného Ch-y v pokolení sestupném. Stížnost neprovádí tento důvod zmatečnosti po zákonu, ana nevychází ze skutkového stavu výrokem porotců zjištěného, jak by při správném provádění hmotněprávního zmatku činiti měla, nýbrž vychází ze skutkového předpokladu výrokem porotců přímo vyloučeného. Bylo tudíž i zmateční stížnost obžalovaného S-iho zavrhnouti jako dílem neodůvodněnou, dílem po zákonu neprovedenou.

Čís. 4044.

Není ještě o sobě podvodem, že kdo jede bez jízdenky; dopouští se však podvodu, kdo, nemaje jízdenku, svým chováním vzbuzuje v průvodčím úmyslně dojem, že jí má, nebo vědomě využívá tohoto omylu průvodčího na škodu podniku.

(Rozh. ze dne 20. ledna 1931; Zm I-6/30.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 15. listopadu 1929, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí podle § 81 tr. zák. a přestupkem podvodu podle §§ 197, 461 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Proti rozsudkovému výroku, jímž bylo uznáno na vinu obžalovaného co do přestupku podvodu podle §§ 461, 197 tr. zák., směřuje především výtka neúplnosti rozsudku jakožto důvodu zmatku podle čís. 5 § 281 tr. ř., kterou spatřuje zmateční stížnost v tom, že se v něm neuvádí, v čem spočívalo lstivé jednání a předstírání obžalovaného proti průvodčímu elektrických podniků Otakaru S-ovi a čím si obžalovaný dával nepravou tvářnost cestujícího, který jízdní lístek má, najmě an prý ani S. neuvedl jako svědek nic, co by nasvědčovalo takové činnosti obžalovaného, a ani ze spisů nelze vyvoditi, že mu obžalovaný tvrdil, že